

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 293/2023
28.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Милене Рашић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ирене Вујновић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 13/21 од 11.10.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 951/22 од 18.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 28.03.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ирене Вујновић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 13/21 од 11.10.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 951/22 од 18.01.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 13/21 од 11.10.2022. године, окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци. На основу одредбе члана 85. КЗ, окривљеном је изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности, и то забрана вршења делатности директора у привредним друштвима и свих дужности везаних за располагање, коришћење и управљање туђом имовином у трајању до 3 (три) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. На основу члана 258. став 4. Законика о кривичном поступку, одлучено је о имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то наведено у изреци првостепене пресуде, а затим на основу члана 264. став 1. и др. ЗКП и о трошковима кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 951/22 од 18.01.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Вишег суда у

Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 13/21 од 11.10.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА, адвокат Ирена Вујновић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине у побијаном делу првостепену одлуку и одлуку донету у поступку по редовном правном леку или само одлуку донету у поступку по редовном правном леку у побијаном делу и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном или апелационом суду и одреди да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем, или да исте одлуке преиначе у побијаном делу.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, те је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Ирена Вујновић, иако не нумерише, у поднетом захтеву указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, која повреда је дозвољен разлог за подношење захтева у смислу члана 485. став 4. ЗКП и истиче да кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, није предвиђено Кривичним закоником, будући да је изменама и допунама Кривичног законика, које су ступиле на снагу 01.03.2018. године, извршена декриминализација тог кривичног дела, из ког разлога је окривљеног требало ослободити оптужбе, јер дело за које је оптужен, није кривично дело.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Наиме, у време извршења предметног кривичног дела – у периоду од 11.03.2013. године до 28.04.2013. године, постојало је кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) Кривичног законика, које је окривљеном стављено на терет оптужним актом и за које је оглашен кривим побијаном правноснажном пресудом. Након извршења кривичног дела, а пре доношења побијаних правноснажних пресуда, ступио је на снагу Закон о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 94/16, 01.03.2018. године, измене у односу на ово кривично дело), којим је XXII глава Кривичног законика, која се односи на кривично дело против привреде, измењена тако да иста више не предвиђа кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. КЗ.

Међутим, по оцени овог суда, радња кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, није декриминализована доношењем Закона о изменама и допунама КЗ („Службени гласник РС“ бр. 94/16), с обзиром на то да су

битна обележја тог кривичног дела садржана у законском опису кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. КЗ, јер је радња „груба повреда овлашћења у погледу управљања, располагања и коришћења имовином“ од стране одговорног лица, на начин како је то описано у конкретном случају (што представља радњу извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ, сада одређена и кажњива као прекорачење граница овлашћења одговорног лица, будући да груба повреда овлашћења има карактер и прекорачења овлашћења (у чему се састоји једна од више алтернативно прописаних радњи извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. КЗ), чиме је у конкретном случају задржан правни континуитет инкриминације у погледу наведеног облика радње извршења дела. Имајући у виду наведено, као и чињеницу да имовинска корист прибављена извршењем предметног кривичног дела прелази износ од 450.000,00 динара, радње окривљеног описане у изреци правноснажне пресуде су кажњиве и по Кривичном законик, који је важио у време доношења побијаних правноснажних пресуда и одговарају обележјима кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 2. у вези става 1. КЗ.

Како је за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 2. у вези става 1. КЗ, који је важио у време доношења побијаних пресуда, предвиђена казна затвора у трајању од шест месеци до пет година, док је за кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ („Службени гласник РС“ бр. 72/09), који је важио у време извршења кривичног дела, била прописана казна затвора од три месеца до пет година, то је очигледно да је за окривљеног повољнији Кривични законик који је важио у време извршења кривичног дела, због чега су радње окривљеног правилно правно квалификоване као кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ и на тај начин примењен закон који је блажи за учиниоца, у складу са одредбом члана 5. став 2. КЗ.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд налази да се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, правноснажне пресуде неосновано побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

У вези са предњим, бранилац окривљеног је исту повреду раније истицао и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, па Врховни касациони суд прихватајући као правилне разлоге другостепеног суда (страна 6. став последњи и страна 7. став први другостепене пресуде) на исте упућује, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

Осталим наводима захтева, бранилац окривљеног оспорава утврђено чињенично стање и чињеничне закључке суда у односу на извршење предметног кривичног дела, дајући истовремено сопствену оцену изведених доказа који се тичу саслушања сведока и оцене њихових исказа од стране првостепеног суда. Такође, оспорава утврђено чињенично стање о томе да је окривљени преузео одређену количину горива, а како је то наведено у првостепеној пресуди и то доводи у везу са налазом вештака из кога се утврђује да је нечитак потпис онога ко је преузео гориво. На описани начин, по ставу овог суда, бранилац окривљеног правноснажне пресуде побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно повреде закона из члана 440. ЗКП.

Надаље бранилац окривљеног наводи да је окривљеном изречена и сувише строга казна, те да првостепени суд приликом одмеравања казне није у довољној мери ценио олакшавајуће околности на страни окривљеног и дао им карактер особито олакшавајућих околности, на који начин бранилац окривљеног изнетим наводима указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Међутим, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, као и повреда закона из члана 441. став 1. ЗКП, сходно одредбама члана 485. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног касационог суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле, нису дозвољени разлози у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у овом делу одбацио као недозвољен.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. ЗКП, захтев за заштиту законитости у односу на наведену повреду закона одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП, у вези члана 485. став 4. ЗКП, захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.